

Lite Eminem på piano, lite Queen på trummorna, och så lite hockeysnack – Pelles lektion med Jim är musik och möte.

# MUSIKSKOLAN NÄR HALVA MÅLGRUPPEN

**LANDET RUNT** Robertsfors är en liten kommun med starka musiktraditioner. Den snart 60-åriga musikskolan når många och är inriktad på bredden - och har samtidigt fostrat rätt många kända musiker. Några planer på att bredda till kulturskola? Nej, det funkar bra ändå.

text & foto David Berghud

TUNDALSSKOLAN är Robertsfors skola med högstadium. Den ligger mitt i själva Robertsfors, kommunens centralort, strax intill Storgatan som sträcker sig genom samhället. I skolan, mellan matsalen och slöjdsalarna, står det »Musikskolan« på en enkel skylt. Det är tisdag morgon och full verksamhet bakom de tre dörrar som leder vidare från det



Pelle Robertsson gör sitt 37:e år i Robertsfors musikskola. Han har elever, och som musikledare har han också ansvar för verksamheten och administrationen. »Men jag slipper löne- och utvecklingssamtal.

lilla väntrummet: från ett rum hörs pianospel, från ett annat gitarrer, och i det tredje kör just sångläraren Jenny Nordkvist en superkort uppsjöning med fjärdeklassarna Sajini Coulton, Selma Brändström, Hanna Lundberg och Engla Göttfert. »Sträck på er, skaka loss, gäspa stort», säger Jenny, och så ett par rop. Sedan sjunger tjejerna en norsk låt, *Jag trodde englarna fanns*, starkt och klart, till Jennys piano. Till nästa gång har Sajini valt en Justin Bieber-låt som de ska öva in, *2U*. – Okej, jag fixar fram den. Och så vill jag att ni funderar på vad texten handlar om, säger Jenny. Nästa lektion jobbar Jenny

och Salar Mohammed, som går i nian, med en tung topplista, då kan det vara bra att vara lite förutseende, säger han, och visar på Avicii- och Ed Sheeran-låtar han plockat fram, som både är igenkända av eleverna och har harmonier, riff och rytmik att jobba med. – Det man ska ha med sig från musikskolan är att det är kul att spela. Inte att det är ett måste« PELLE ROBERTSSON

I RUMMET BREDVID har Pelle Robertsson lektion, just nu med Jim Olsson. De kör först en Eminemlåt, på piano, och sedan *We will rock you* på trummar, och så pratar de lite hockeysresultat. Jo, låtval och sånt utgår från vad eleverna vill, bekräftar Pelle sedan. – Det måste ju vara intres-

sant för dem. Ofta vill de spela något från topplistan, då kan det vara bra att vara lite förutseende, säger han, och visar på Avicii- och Ed Sheeran-låtar han plockat fram, som både är igenkända av eleverna och har harmonier, riff och rytmik att jobba med. – Det man ska ha med sig från musikskolan är att det är kul att spela. Inte att det är ett måste. Det är nog vårt mål. Pelle är lärare i gitarr och en del andra instrument, men också musikledare, ansvarig för planering och administration. Han började som inhoppande gitarrlärare, nu gör han sitt trettioende år här. – Under trettio års tid var vi faktiskt tre lärare som jobbade tillsammans, jag och Gunnar Sundman och Rolf Källqvist. Det har förstås gjorts att det blivit stabilt, säger han.

GUNNAR OCH ROLF är borta, men kontinuiteten märks, liksom en inriktning som växt fram under lång tid: själva musiken kommer först, teori och noter sedan, och tillgängligheten är viktig. De har ingen kö – alla ska ju få plats – och av de elever i årskurs 4-9 som är målgrupp går idag nästan hälften i musikskolan. I en skolklass är 25 av 28 elever med, berättar Pelle.

Undervisningen sker i skolorna – här, i Bygdeå och i Ånåset – och alltid på skoltid. – När eleverna slutar skolan går skolskjutsarna hem, och här finns ingen tradition att skjutsa sina barn fyra mil för tjugo minuters spellektion. För vi inte ta barnen under skoltid så blir det de socialt utsatta som inte kommer till oss.



Emma och Alice använder lektionen hos Lis-Beth till att öva inför en lunchkonsert i skolan. Båda säger att det var rätt självklart att börja i musikskolan. »Den har liksom alltid funnits.«

## Robertsfors musikskola

- Robertsfors ligger mellan Umeå och Skellefteå, kommunen har sju mil kust, lite under 7000 invånare, och 15 orter.
- Det finns inget gymnasium i kommunen (de flesta går i Umeå), och musikskolan riktar sig därför till elever i årskurs 4-9. Antal elever är 192, vilket är 46 procent av målgruppen (andelen har tidvis varit över 60 procent).
- Ingen kö.
- Avgift: 600:-/termin, halva priset för o m andra syskonen. »Mer kan vi inte ta«, säger musikledaren Pelle Robertsson.
- Sex anställda, varav två på heltid, på sammanlagt 300 procentstjänst.
- Åmnen, i ordning efter hur andelen av eleverna spelar (ungefär en tredjedel), piano, trummar, sång, saxofon, bas, fiol, dragspel, tvärför, munspel och nyckelharpa.
- Undervisning både individuellt och i grupp, utifrån elevernas önskemål.
- Inga fasta ensembler.
- All undervisning sker under skoltid, i egna lokaler i Tundalskolan, i skolans lokaler i Ånåset och Bygdeå, samt i Svenska kyrkans lokaler i Bygdeå.
- Ger varje år en höstkoncert och tre vårkonserter, och en förskoleturné där musikskolelever spelar. Dessutom enstaka andra konserter.
- Musikskolan finansieras med årligt anslag via kommunbudgeten och ligger under barn- och utbildningsförvaltningen i kommunens organisation.
- Startades 1958, och fyller alltså 60 nästa år.

Kommer de nu då? Pelle tvekar lite, men ... jo. Asylsökande också, säger han, och berättar sedan om en elev som nyskommit till Sverige, om hans inlevelse i musiken – just där, i själva musiken och vad den kan betyda, hamnar man ofta med Pelle Robertsson. Det är ju det som allt egentligen handlar om.

BREDDTÄNKANDET HÄNGER nog faktiskt ihop både med ett utbrett musikintresse i bygden och en viss spets.

Några hundra meter bort är Frida Hyvönen uppväxt, liksom Maria Andersson från Sahara Hotnights – två av många välkända musiker från Robertsfors. I den bok som kom vid musikskolans 55-årsjubileum (se fotnot) skrev Maria om musikskolans fria och krävliga lektioner, att de gav utrymme för en egen musikalisk identitet.

– Det som är så roligt här är att man märker att musiken har en viktig roll i människors

liv, både bland föräldrar och politiker och barn, säger Lis-Beth Öberg.

Hon är lärare i piano och träblås, och kom hit för sju år sedan, från kulturskolan i Kallix. Det är mindre här, fördelen med det är närheten, menar Lis-Beth. Nackdelen är att det kan vara svårt att få till ensemblepelet.

– Men förra året hade vi faktiskt en liten blåsorkester i Bygdeå, med rep precis efter skoltid. Föräldrarna turades om att skjutsa.

Hon får avbryta när Emma Grubbström och Alice Gradin kommer för sin lektion. De spelar och sjunger sedan länge, och säger att det var nog rätt självklart att börja i musikskolan. Den har liksom alltid funnits.

DEN DÄR SJÄLVKLARHETEN är något som Pelle gillar med denna verksamhet, som är liten, men ändå stor, i den här kommunen, med den här målgruppen. Han berättar om mycket



»Jag kan inte sjunga«, säger Salar. Jenny säger emot, och sedan sjunger han förstås ändå, mellan rapverserna.

direkt respons, och har han en fråga går han bara över Storgatan, till kommunhuset. Där vet beslutsfattarna vad musikskolan är och gör, och gillar den. »Jo, budgeten räcker«, säger Pelle.

Självklart kan inte sex lärare med sammanlagt 300 procentstjänst undervisa i alla instrument. I andra sidan får enstaka elever undervisning i munspel och nyckelharpa, som inte officiellt erbjuds. Bleckblås finns det ingen lärare till, men skulle nå-

gon verkligen vilja så ... instrument finns ju, säger Pelle.

Flexibilitet alltså, utifrån de ungas önskemål. I så långt det är inom ramen »musik«.

»Man märker att musiken har en viktig roll i människors liv, både bland föräldrar och politiker och barn« LIS-BETH ÖBERG

är han inte sugen på – och han har sett exempel på sånt. Men med pengar då? Det vore en annan sak, men ... det är nog inte aktuellt.

Kanske handlar det bara om att göra det man är bra på.

Sedan är det lektion igen, i gittar med Signe Nilsson och Marzie Hosseini. De pratar om en låt av Lisa Miskovsky. »Kanske kan hon komma hit och sjunga den, och ni spelar till«, säger Pelle. »Läskigt«, säger Signe. Och så sätter sig Pelle mitt emot dem – det är viktigt, så man ser varann – och så spelar de tillsammans. Det är ju det det handlar om. ■

När Robertsfors musikskola 2013 fyllde 55 genomförde man jubileumsprojektet »Robertsfors + musik = sant« och utifrån det gavs 2015 en bok ut, »Musikskolan - en framgångssaga« av Karl-Martin Munter.